

TOHOLAMMIN KUNTA
HARJAKANKAAN TUULIVOIMAPUISTON OSAYLEISKAAVA
OSALLISTUMIS- JA ARVIONTISUUNNITELMA
14.10.2025

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkoitus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) tarkoitus on määritelty Alueidenkäyttölain 63 §:ssä seuraavasti:

”Kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista.

Kaavoituksen vireilletulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista, suunnitellusta aikataulusta sekä osallistumis- ja arviointimenettelyistä. Ilmoittaminen on järjestettävä kaavan tarkoituksen ja merkityksen kannalta sopivalla tavalla. Ilmoittaminen voi tapahtua myös kaavoituskatsauksesta tiedottamisen yhteydessä.”

Tarkoituksena on kertoa, miksi kaava laaditaan, miten asian valmistelu etenee ja missä vaiheessa siihen voi vaikuttaa.

Sweco Finland Oy

Projekti

Työnumero

Asiakas

Tekijät

Päiväys

Dokumenttiviite

Y-tunnus: 2661738-3

Elements Suomi Harjakangas oyk

25021136

Elements Suomi Oy

Maria Kirveslahti, Kimmo Kymäläinen, Timo Rysä

14.10.2025

Toholampi_Harjakankaan_tuulivoimapuiston_oyk_Aloituvaihe_OAS_14.10.2025

Sisältö

	Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkoitus	2
1	Tiivistelmä.....	4
1.1	Kaavan tunnistetiedot.....	4
1.2	Aloite	4
1.3	Kaavahankkeen käynnistämistä koskevat päätökset	4
1.4	Kaavahankkeelle asetetut tavoitteet	4
1.5	Kaava-alue	4
2	Suunnittelun keskeiset lähtökohdat.....	5
2.1	Kaavahankkeelle asetetut tavoitteet	5
2.2	Kaava-alueen sijainti ja rajausta	5
2.3	Kaava-alueen yleiskuvaus	6
2.4	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	7
2.5	Maakuntakaavoitus	8
2.5.1	Keski-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavat 1–5	8
2.5.2	Keski-Pohjanmaan vaihemaakuntakaava 6	10
2.6	Yleiskaavoitus	10
2.7	Asemakaavoitus	11
2.8	Muut tuulivoimahankkeet	12
3	Osalliset	13
4	Vaikutusten arviointi	14
5	Laadittavat selvitykset	15
6	Keskeiset työvaiheet ja tavoiteaikataulu	16
6.1	Aloitustavaihe (05-11/2025)	16
6.2	Valmistelutavaihe (12/2025-12/2026)	16
6.3	Ehdotustavaihe (01-09/2027).....	16
6.4	Hyväksyminen (10-12/2027)	16
6.5	Kaavan voimaantulo.....	16
7	Yhteystiedot.....	17

1 Tiivistelmä

1.1 Kaavan tunnistetiedot

Diaarinumero: 61/10.02.02/2025

Kaavan tunnus: (määritellään myöhemmin)

Kaavan nimi: Harjakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava

Kaavan verkkosivut: (määritellään myöhemmin)

1.2 Aloite

Elements Finland Oy:n teki Toholammin kunnalle kaavoitusaloitteen osayleiskaavan laatimiseksi 11.03.2025.

1.3 Kaavahankkeen käynnistämistä koskevat päätökset

Toholammin kunnanhallitus käsitteli kaavoitusaloitteen 12.05.2025 (§ 109). Kunnanhallitus päätti hyväksyä Elements Finland Oy:n kaavoitusaloitteen ja valtuuttaa kunnanjohtajan ja teknisen johtajan allekirjoittamaan kaavoitussopimuksen, jonka mukaan toimija vastaa kaikista kaavan laatimiseen ja kaavan lainvoimaiseksi saattamiseen tarvittavan konsulttityön ja muiden selvitysten kustannuksista.

Toholammin kunnanhallitus hyväksyi Elements Suomi Oy:n kaavoitusaloitteen 12.05.2025 (§ 109) ja kaavakonsultiksi Sweco Finland Oy:n Kimmo Kymäläisen ja Timo Rysän (YKS-530) 25.06.2025 (§ 165). Toholammin kunnan ja Elements Suomi Oy:n välinen kaavoitussopimus allekirjoitettiin 27.06.2025.

1.4 Kaavahankkeelle asetetut tavoitteet

Elements Suomi Oy:n tavoitteena on laadittua kaava-alueelle oikeusvaikutteinen osayleiskaava, joka mahdollistaa tuulivoimapuiston rakentamisen kaava-alueelle ja jota voidaan käyttää alueidenkäyttölain 77 a §:n perusteella kaava-alueelle suunniteltavien tuulivoimaloiden rakentamisluvan perusteena. Elements Suomi Oy:n tavoitteena on suunnitella kaava-alueelle 19 tuulivoimalan kokonaisuus, jonka kokonaisteho on noin 152 MW. Tuulivoimaloiden lopullinen määrä ja sijainti määrittyvät kaavoituksen yhteydessä. Kaava-alueelle on tavoitteena toteuttaa myös muu tuulivoimapuiston edellyttämä infrastruktuuri teineen, kaapelireitteineen ja sähköasemineen.

Kaavan laadinnassa huomioidaan valtakunnalliset, maakunnalliset ja paikalliset tavoitteet. Hankkeella edistetään Suomen ilmastotavoitteiden toteutumista, sekä Toholammin kunnan elinkeino-ohjelman tavoitteita. Toholammin kunnan elinkeino-ohjelman perusteella energiatuotanto on yksi kunnan strategisista painopiste-toimialoista ja tuulivoimapuistot ovat muiden suurhankkeiden ohella kunnan kärkihankkeita vuosien 2022-2027 aikana.

Hankkeeseen liittyen sovelletaan erillistä, kaavahankkeen rinnalla vireille saatettavaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA). Ympäristövaikutusten arviointimenettely on tavoitteena saattaa vireille kaavahankkeen aloitusvaiheen jälkeen.

Kaavan laatijan tavoitteena on laatia osayleiskaava, joka mahdollistaa tuulivoima-alueen teknisten järjestelmien toteuttamisen ja yhteensovittamisen kaava-alueelle ja sen ympäristöön sijoittuvien toimintojen, ominaispiirteiden ja erityisarvojen kanssa. Osayleiskaava laaditaan tiiviissä vuorovaikutuksessa osallisten ja tarvittavien viranomaisten kanssa.

1.5 Kaava-alue

Kaava-alue sijoittuu Keski-Pohjanmaan maakunnan, Toholammin kunnan Harjakankaan alueelle, Toholammin keskustaajaman länsipuolelle. Kaava-alue sijoittuu noin 1,6 kilometrin etäisyydelle Toholammin keskustaajamasta ja noin neljän kilometrin etäisyydelle Kokkolan kaupungin ja Kannuksen kunnan rajoista. Kaava-alueelle sijoittuvat kiinteistöt ovat pääasiassa metsätalouskäytössä ja yksityisessä omistuksessa. Kaava-alueen keskiosalle sijoittuu koillis-lounaissauntainen kantatie 63 (Ullavantie). Kaava-alueen pinta-ala on noin 3 378 hehtaaria. Kaava-alueen rajausta voi tarkentua kaavahankkeen aikana.

2.3 Kaava-alueen yleiskuvaus

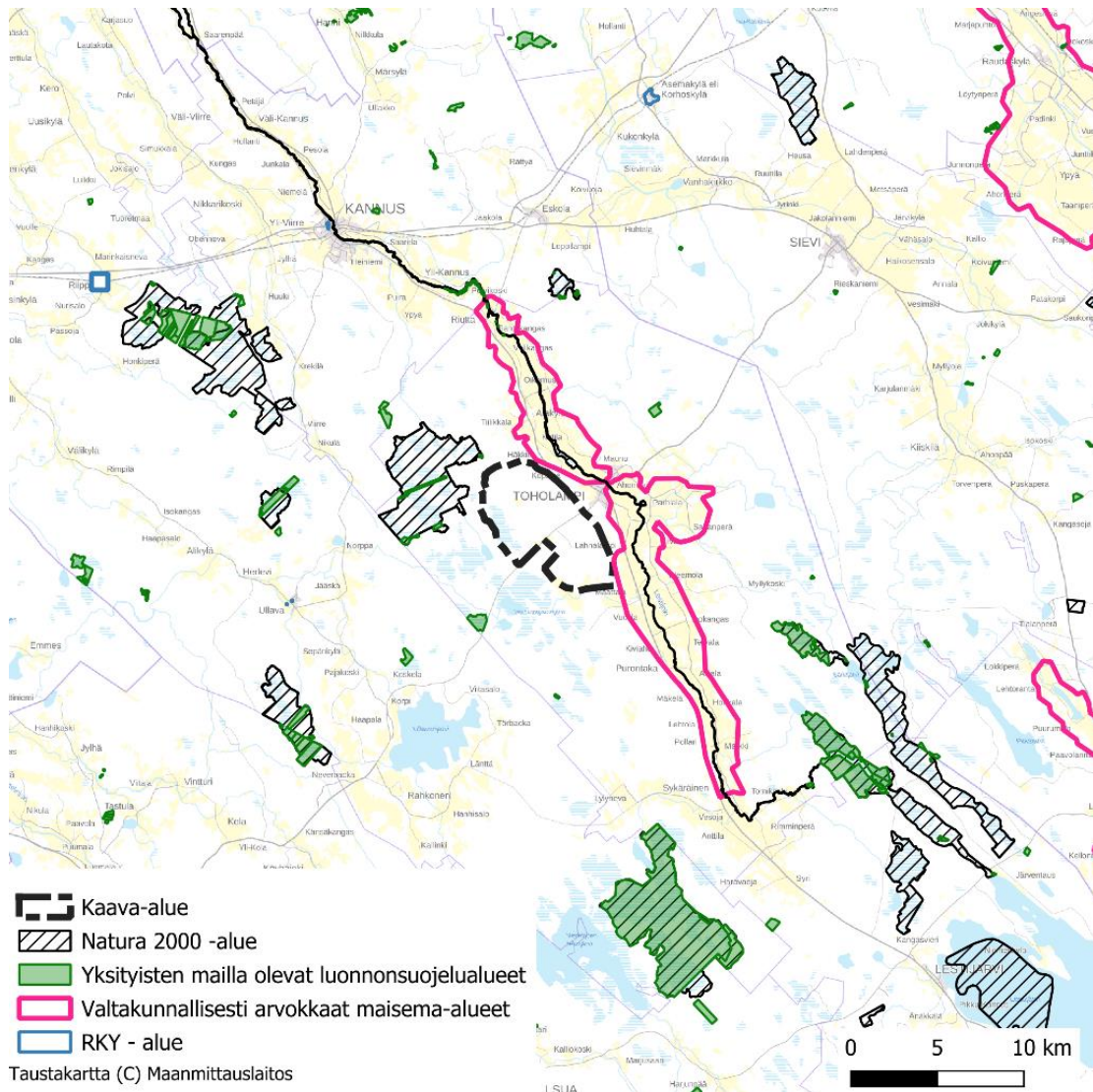
Kaava-alue on pääosin metsätaloustaloudessa olevaa ihmistoiminnan muokkaamaa aluetta. Suurin osa alueen soista on ojitettu. Kaava-alueelle sijoittuu Kopsannevan suoalue, joka käsittää myös Kopsan- ja Selkälammen. Kopsannevalle sijoittuu pitkospuureitti ja laavu. Kaava-alueelle sijoittuu lisäksi Iso Kotanevan pelto-alue.

Kaava-alueen läpi kulkee kantatie 63 (Ullavantie). Tien pohjoispuolelle sijoittuu ampumarata ja eteläpuolelle kaksi kallioulouhosta. Kaava-alueen eteläpuolelle sijoittuvat Loukkuunjärven peltoaukeat ja Loukkuunoja. Iso-kankaalla sijaitsee ravirata.

Kaava-alueelle ei sijoitu asuin- tai lomarakennuksia. Lähimmät lomarakennukset sijaitsevat kaava-alueen ulkopuolella, Ala-Loukkuunjärven itärannalla, noin 650 metrin etäisyydellä länteen kaava-alueelta. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat Toholammin keskustaajamassa.

Kaava-alueen luoteispuolella sijaitsee Ritaneva-Vipusalonneva-Mänsynnevan Natura-alue ja länsipuolella yksityinen luonnonsuojelualue Ronkainen. Toholammin läpi virtaava Lestijoki kuuluu myös Natura 2000 -alueeseen. Kaava-alueen eteläpuolelle sijoittuu Katajakorven valtion omistama luonnonsuojelualue. Kaava-alueelle tai sen läheisyyteen ei sijoitu pohjavesialueita.

Kaava-alueelta tunnetaan arkeologisia kohteina useita tervahautoja, sekä Järvisalon historiallinen asuinpaikka. Lestijokilaakso kuuluu valtakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin. Toholammin kirkko on rakennusperintörekisterissä suojeltuna rakennuksena.

Kuva 2. Lähialueen valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, yksityiset luonnonsuojelualueet, Natura-alueet ja RKY-alueet.

2.4 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa alueidenkäyttölain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Alueidenkäyttölain (AKL 24 §) mukaan tavoitteet on otettava huomioon siten, että edistetään niiden toteuttamista maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa.

Valtioneuvosto on päättänyt valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista vuonna 2000, ja tavoitteita on tarkistettu 2008. Alueidenkäyttötavoitteet on uudistettu, ja uudistetut tavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018.

Keskeiset yleiskaavaan liittyvät valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
 - Edistetään koko maan monikeskuksista, verkottuvaa ja hyvin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta, ja tuetaan eri alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä.
 - Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle. Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakentamiseen.
- Tehokas liikennejärjestelmä
 - Turvataan kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien liikenne- ja viestintäyhteyksien jatkuvuus ja kehittämismahdollisuudet sekä kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien satamien, lentoasemien ja rajanylityspaikkojen kehittämismahdollisuudet.
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
 - Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastomuutoksen vaikutuksiin.
 - Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja. Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys, tai riskit hallitaan muulla tavoin.
 - Otetaan huomioon yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeet, erityisesti maanpuolustuksen ja rajavallvonnan tarpeet ja turvataan niille riittävät alueelliset kehittämisedellytykset ja toimintamahdollisuudet.
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
 - Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.
 - Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
 - Luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Huolehditaan maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten viljely- ja metsäalueiden sekä saamelaiskulttuurin ja -elinkeinojen kannalta merkittävien alueiden säilymisestä.
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto
 - Varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin. Tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksiköihin.
 - Turvataan valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävien voimajohtojen ja kaukokuljettamiseen tarvittavien kaasuputkien linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet. Voimajohtolinjauksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.

2.5 Maakuntakaavoitus

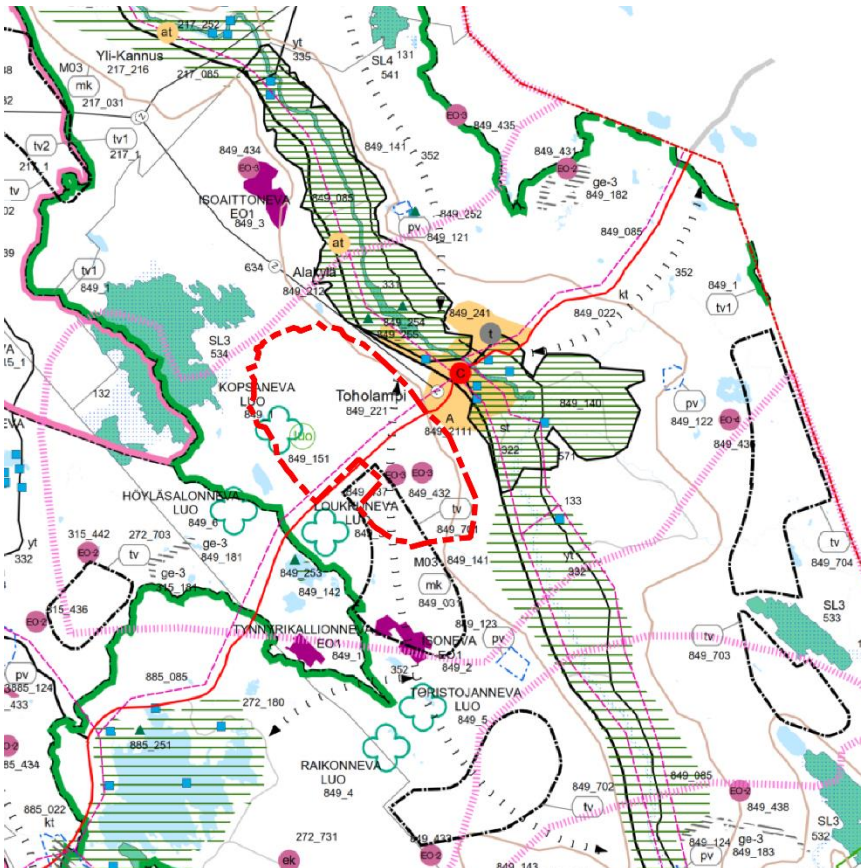
Maakuntaliitto vastaa maakuntakaavan laatimisesta ja sen ajan tasalla pitämisestä. Maakuntakaava on yleispiirteinen suunnitelma alueiden käytöstä. Siinä pyritään löytämään ratkaisu ylikunnallisiin, seudullisiin ja muihin vaikutuksiltaan laajoihin suunnittelukysymyksiin. Maakunnan omien sisäisten tavoitteiden ohella maankäytön suunnittelua ohjaavat valtioneuvoston hyväksymät valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet sekä alueidenkäyttölaki.

2.5.1 Keski-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavat 1–5

Keski-Pohjanmaalla maakuntakaavoitusta on tehty vaihteittain. Hankealueella ovat voimassa vaihemaakuntakaavat 1–5. Voimassa olevissa maakuntakaavoissa alueelle tai sen välittömään läheisyyteen on osoitettu seuraavat merkinnät:

- Maaseudun kehittämisen kohdealue, Lestijokivarsi.
 - Kehittämisperiaatteet: Maisemallisesti arvokkaiksi osoitettuja Lestijoen varsialueita tulee kehittää nykymuotoiset taloudelliset toiminnot turvaavista, luonnontaloudellisista lähtökohdista käsin. Eri-tyishuomio tulee kiinnittää vesistön suojelullisten arvojen turvaamiseen, virkistyskäyttömahdollisuuksien parantamiseen, maisema- ja kulttuuriympäristön hoitoon, sekä uudisrakentamisen sijoitteluun ja ulkonäköön. Kuntien tulee maankäyttö- ja rakennuslain 5 luvun mukaisia yleiskaavoja, 7 luvun mukaisia asemakaavoja sekä 1 luvun 14§:n mukaista rakennusjärjestystä laatiessaan huolehtia alueen ylikunnallisesti yhtenäisten suunnitteluperiaatteiden kehittämisestä, sekä antaa tarpeen mukaan ohjeita ja määräyksiä em. lähtökohtien toteuttamiseksi.
- Tuulivoima-alue.
 - Suunnittelumääräykset: Tuulivoima-alueiden suunnittelussa on otettava huomioon sekä hankekohtaiset että yhteisvaikutukset asutukseen, loma-asutukseen, maisemaan, rakennettuun kulttuuriympäristöön, luontoarvoihin, sekä liikenneväyliin ja liikennejärjestelyihin ja ehkäistävä merkittävien haitallisten vaikutusten muodostuminen. Tuulivoimaloiden sijoituksessa tulee ottaa huomioon lentoliikenteen, säähavainnoinnin, sekä Puolustusvoimien toiminnan aiheuttamat rajoitteet.
 - Puolustusvoimilta on selvitettävä tuulivoima-alueiden hyväksyttävyyden, kun tuulivoimaloiden sijainti, rakenne- ja korkeustiedot ovat käytettävissä/tiedossa.
 - Tuulivoima-alueiden liittämisessä sähköverkkoon on ensisijaisesti hyödynnettävä olemassa olevia johtokäytäviä. Tuulivoima-alueiden ja niihin liittyvien sähkölinjojen ja teiden suunnittelussa on otettava huomioon sekä hankekohtaiset että yhteisvaikutukset muuttolinnustoon, suurten petolintujen pesimisreviireihin, sekä metsäpeurojen tärkeimpiin elinympäristöihin ja ehkäistävä merkittävien haitallisten vaikutusten muodostuminen.
 - Lisäksi Tuulivoima-alueiden 849_701 ja 849_704 suunnittelussa on varmistettava maisema-arvojen säilyminen Lestijokilaakson valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella.
- Moottorikelkkailun runkoreitin yhteystarve.
- Pääjohto tai -linja.
- Laajakaistan yhteystarve.
- Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä suoalue (Tynnyrikallionneva; Kopsanneva ja Iso-Aittaneva, Loukkuneva).
 - Suunnittelumääräys: Alueen maankäyttö tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että tuetaan alueen luontoarvojen säilymistä kuitenkin siten, että säilyttävät toimet eivät ole maanomistajalle kohtuuttomia.
- Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue tai kohde (Kälviän-Toholammen rajaseudun suot FINIBA).
 - Suunnittelumääräys: Alueen maankäyttö tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että sillä tuetaan alueen luontoarvojen säilymistä kuitenkin siten, että säilyttävät toimet eivät ole maanomistajalle kohtuuttomia.
- Merkittävästi parannettava valta/kantatie (kt 63).
- Kalliomurskeen ottoalue tai ottoon soveltuva alue (EO-3).
- Turvetuotantovyöhyke 1 (tv1).

- Suunnittelumääräys: Turvetuotannon suunnittelun lähtökohtana tulee olla turvetuotannon aiheuttaman vesistön kokonaiskuormituksen vähentäminen.
- Taajamatoimintojen alue (A, Toholammin keskusta).
 - Suunnittelumääräys: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityishuomio yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen, sekä alavilla ja avoimilla alueilla sään ääri-ilmiöiden ja tulvariskien minimoimiseen. Lisäksi suunnittelussa tulee korostaa taajamien omaleimaisuutta sekä ympäristö-, virkistys-, luonto- ja kulttuuriarvojen huomioimista.
- Keskustatoimintojen kohdealue (C, Toholammin liikekeskusta).
 - Alueiden käytön suunnittelussa tulee luoda edellytykset elinvoimaisen keskustatoimintojen alueen kehittämiselle ja seudullisten kaupan palveluiden sijoittumiselle. Suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen taajama- ja maisemakuvaan, sekä luonto- ja kulttuuriympäristön arvoihin.
- Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (Lestijoen maisema-alue).
 - Suunnittelumääräys: Alueiden käytön suunnittelussa tulee varmistaa maisema- ja kulttuuriarvojen, sekä perinnebiotooppien ja muiden alueelle ominaisten luontoarvojen säilyminen alkutuotannon toiminta- ja kehittämisestä vaarantamatta. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee huomioida alueen erityispiirteet ja tarpeen mukaan antaa niiden säilymistä turvaavia kaavamääräyksiä ja suunnitteluohjeita. Alueisiin merkittävästi vaikuttavissa hankkeissa on otettava huomioon sekä Museoviraston että maakunnan liiton kanta asiaan.
- Maakunnallisesti arvokas maisema-alue.
 - Suunnittelumääräys: Alueiden käytön suunnittelussa tulee varmistaa maisema- ja kulttuuriarvojen, sekä perinnebiotooppien ja muiden alueelle ominaisten luontoarvojen säilymistä alkutuotannon toiminta- ja kehittämisestä vaarantamatta. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee huomioida alueen erityispiirteet ja tarpeen mukaan antaa niiden säilymistä turvaavia kaavamääräyksiä ja suunnitteluohjeita.

Kuva 3. Ote Keski-Pohjanmaan maakuntakaavayhdistelmästä (epävirallinen). Harjakankaan tuulivoima-alue osoitettu punaisella katkoviivalla.

2.5.2 Keski-Pohjanmaan vaihemaakuntakaava 6

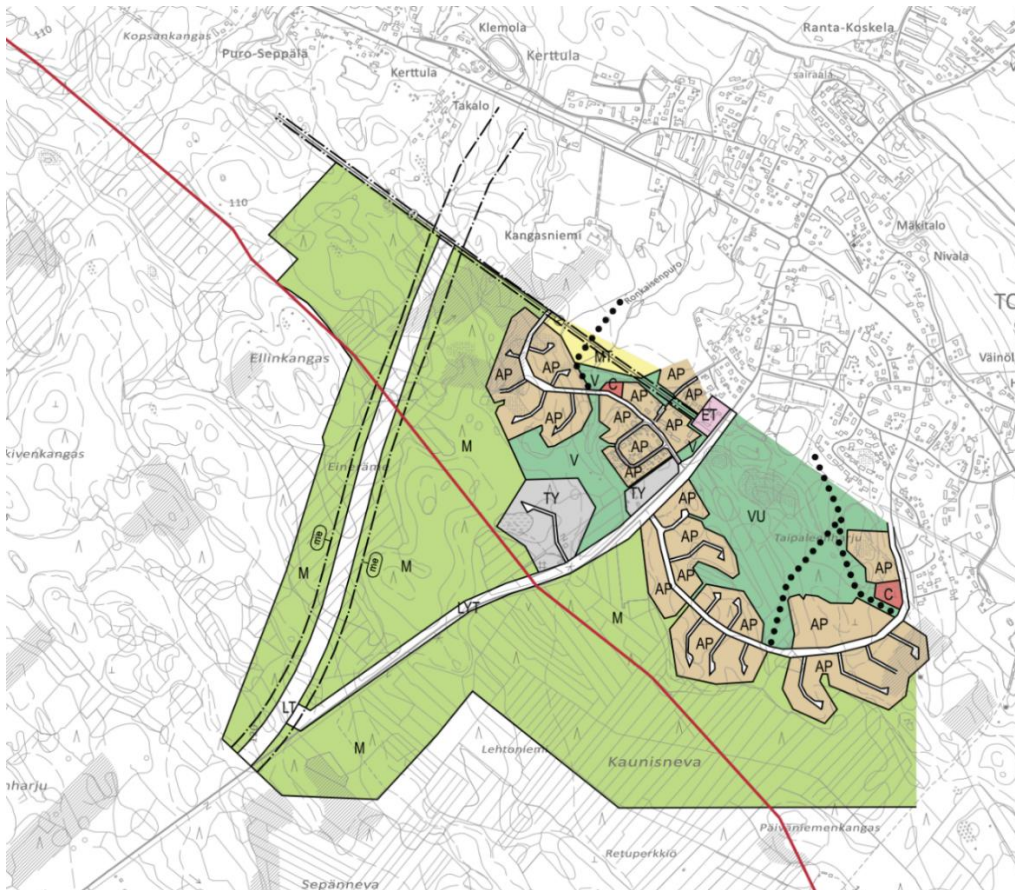
Vaihemaakuntakaava 6:n laadinta on käynnistynyt ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä keväällä 2023. Kyseessä on energianmurros- ja ympäristövaihemaakuntakaava. Kaavan valmisteluvaiheen aineisto ja kaavaluonnos on tarkoitus asettaa nähtäville syksyllä 2025.

Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan liitot ovat selvittäneet potentiaalisia tuulivoima-alueita (Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan tuulivoimaselvitys, FCG 2022). Harjakankaan alue sijoittuu osittain selvitysalueelle 103.

2.6 Yleiskaavoitus

Kaava-alueen itäosalla on voimassa Toholammin kunnanvaltuuston 9.12.1992 hyväksymä Toholammin kirkonkylän osayleiskaava 2010, johon kaava-alueita koskevilta osin tehdään osayleiskaavan muutos.

Osayleiskaavan muutosta koskevalle alueelle sijoittuvat Kirkonkylän osayleiskaavan kaavamerkinnot: Maa- ja metsätalousalue (M), liikennealue (LT ja LYT) ja melualue (m). Toholammin kunnan kaavoitusohjelman 2021–2026 perusteella Kirkonkylän osayleiskaava 2010 on useiden merkintöjen osalta vanhentunut (esim. osayleiskaavassa osoitettu ohikulkutievaraus kantatie 63:lle on poistumassa Keski-Pohjanmaan maakunta-kaavassa). Kaavoitusohjelman perusteella osayleiskaavan päivitys on käynnistetty vuonna 2007, mutta sitä ei ole viety hyväksyntään. Toholammin keskustan alueelle on tarkoitus laatia osayleiskaava vuosien 2024–2026 aikana.

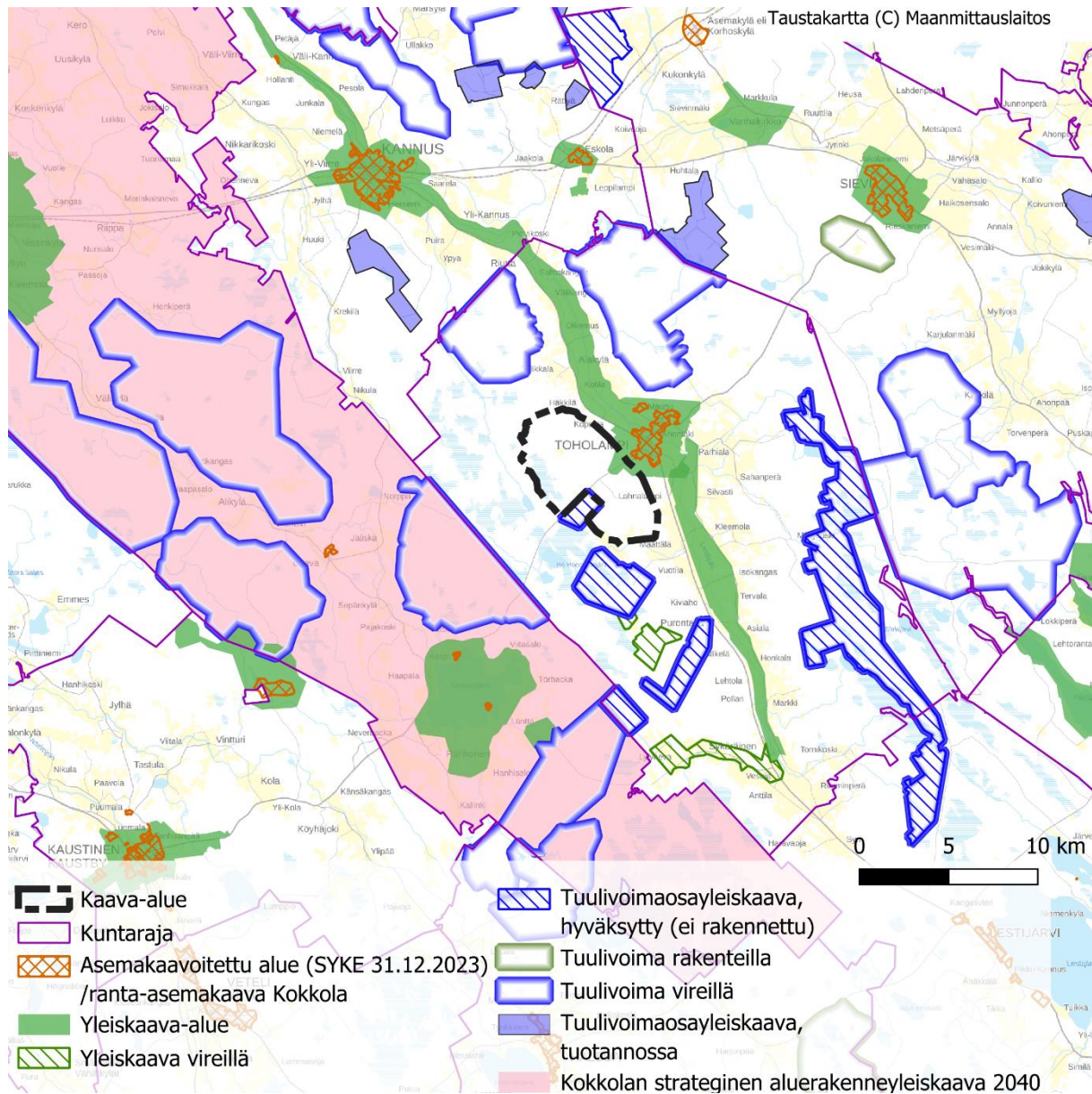
Kuva 4. Osayleiskaavan muutosta koskevan alueen sijoittuminen alueella voimassa olevan Toholammin Kirkonkylän osayleiskaava 2010:n kaavakarttaotteella. Laadittavan osayleiskaavan kaava-alueen alustava rajausta on osoitettu punaisella viivalla.

Kaava-alueen länsipuolella on voimassa Länsi-Toholammin tuulipuiston osayleiskaava, joka on hyväksytty kunnanvaltuustossa 23.5.2016 ja vahvistettu Vaasan hallinto-oikeudessa 20.6.2018. Länsi-Toholammin tuulipuiston alueelle on vireillä uusi ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA), jonka tarkoituksena on mahdollistaa alueelle suunniteltujen tuulivoimaloiden kokonaiskorkeuden ja yksikkötehon kasvattaminen.

Muita lähialueelta tunnistettuja hankkeita ovat Hankilannevan ja Kesonmäen tuulivoimahanke, Pitkälähdon tuulivoimahanke ja Toristojannevan aurinkovoimahanke.

2.7 Asemakaavoitus

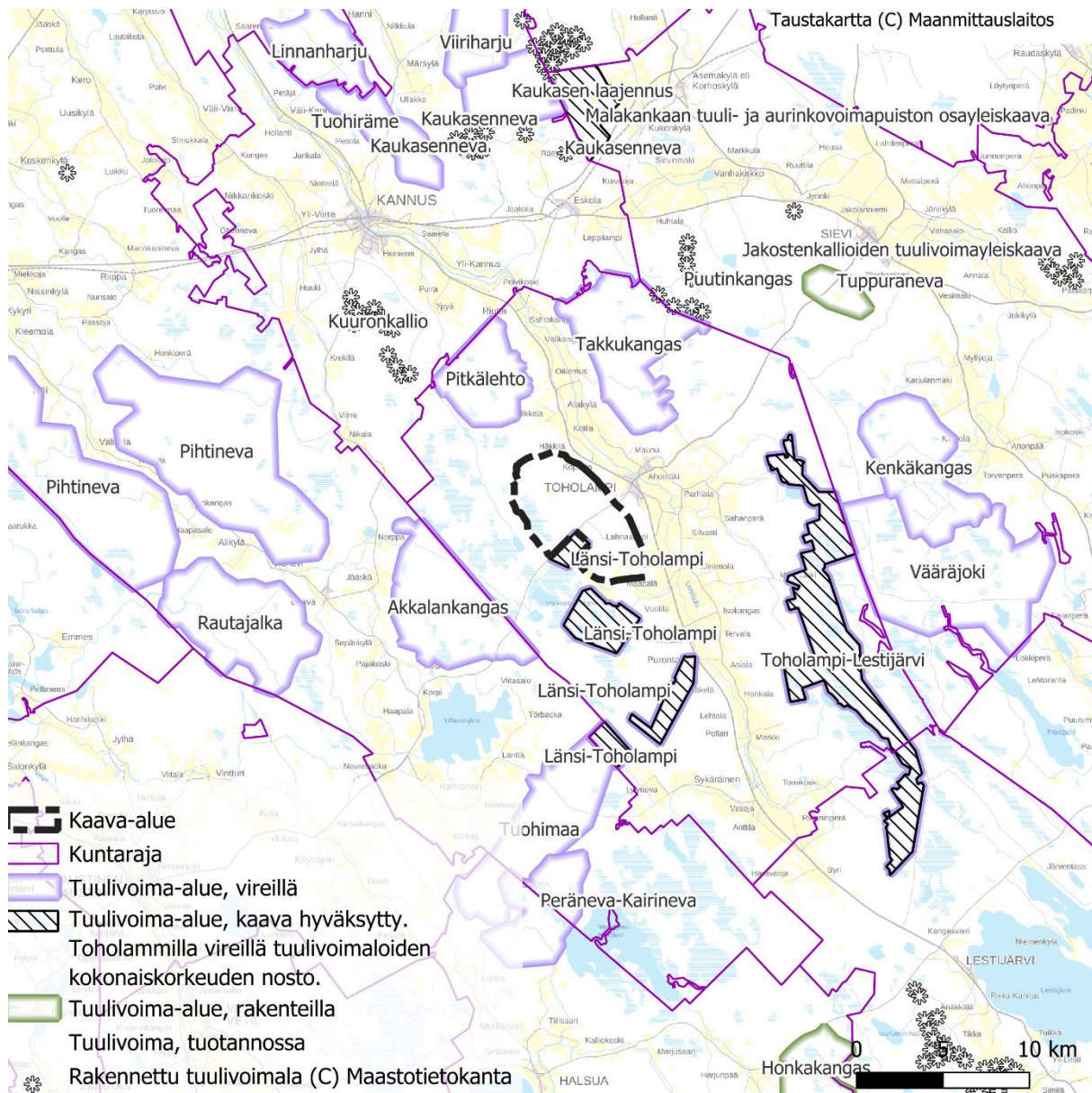
Kaava-alueella tai sen lähiympäristössä ei ole voimassa asemakaavoja tai ranta-asemakaavoja. Lähin asemakaavoitettu alue sijaitsee Toholammin kirkonkylän alueella, noin puolen kilometrin etäisyydellä hankealueesta.

Kuva 5 Kaavoitetut alueet ja kaavahankkeet suunnittelualueen läheisyydessä.

2.8 Muut tuulivoimahankkeet

Harjakankaan hankkeen läheisyyteen sijoittuu useita tuulivoimahankkeita. Alue rajautuu Länsi-Toholammin tuulivoima-alueeseen. Lähimmät rakentuneet tuulivoimalat sijaitsevat Kannuksessa, noin 8 kilometrin etäisyydellä hankealueesta.

Kuva 6 Lähiseudun rakentuneet tuulivoimalat ja vireillä tai rakenteilla olevat tuulivoimahankkeet.

3 Osalliset

Alueidenkäyttölain 62 § mukaan kaavoitukseen osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Lisäksi osallisia ovat viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisilla on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavan vaikutuksia ja lausua, kirjallisesti tai suullisesti, mielipiteensä asiasta. Osallisten listaa täydennetään tarvittaessa.

Yleiskaavan osallisia ovat ainakin seuraavat tahot:

- Kaavan vaikutusalueen asukkaat ja loma-asukkaat sekä vuokralaiset
- Yritykset ja niiden työntekijät
- Laitokset ja niiden käyttäjät
- Elinkeinojen harjoittajat

Viranomaiset ja hankkeessa niihin verrattavat yritykset ja keskeiset yhteisöt:

- Toholammin kunnan eri hallintokunnat
- Vaikutusalueen kunnat:
 - Kokkola, Kannus, Sievi, Kaustinen, Lestijärvi, Kalajoki, Halsua, Reisjärvi, Kruunupyy, Ylivieska, Veteli
- Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
- Pohjanmaan ELY-keskus
- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
- Keski-Pohjanmaan liitto
- Pohjois-Pohjanmaan liitto
- K. H. Renlundin museo
- Keski-Pohjanmaan pelastuslaitos
- Puolustusvoimat
- Fingrid Oyj
- Fintraffic Lennonvarmistus Oy
- Väylävirasto
- Metsähallitus
- Suomen Metsäkeskus
- Metsänhoitoyhdistykset
- MTK
- Luonnonvarakeskus Luke
- Ilmatieteen laitos
- Suomen Erillisverkot Oy
- Oy Herrfors Ab
- Birdlife Keski-Pohjanmaa ry
- Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri
- Yrittäjäyhdistykset
- Riistanhoitoyhdistykset
- Kylä- ja kotiseutuyhdistykset
- Metsänhoitoyhdistykset
- Tiekunnat
- Teleliikenneyhtiöt

4 Vaikutusten arviointi

Kaavan vaikutusten arvioinnin keskeisenä lähtökohtana on alueidenkäyttölain 9 §, jonka perusteella suunnitelun tulee perustua kaavan merkittävien vaikutusten selvittämiseen ja arviointiin. Kaavan vaikutuksia selvittäessä ja arvioitaessa otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:n mukaan kaavan vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon aiemmin laaditut selvitykset, sekä muut selvitysten tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät suorat ja välilliset vaikutukset.

Hankkeeseen liittyen sovelletaan erillistä, kaavahankkeen rinnalla vireille saatettavaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA). Ympäristövaikutusten arviointimenettely on tavoitteena saattaa vireille kaavahankkeen aloitusvaiheen jälkeen. Ympäristövaikutusten arviointi laaditaan YVA-lain (252/2017) ja -asetuksen (277/2017), alueidenkäyttölain (132/1999), sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksen (895/1999) edellyttämässä laajuudessa. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tuloksia ja selvityksiä hyödynnetään osayleiskaavan laadinnassa ja vaikutustenarvioinnissa.

Osayleiskaavan vaikutusten arvioinnin yhteydessä tarkastellaan mm. seuraavia vaikutuksia:

- kaavan vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön
- kaavan vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon
- kaavan vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin
- kaavan vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen
- kaavan vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön
- kaavan vaikutukset elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen
- kaavan vaikutukset Ilmatieteenlaitoksen ja Puolustusvoimien tutkien toimivuuteen

5 Laadittavat selvitykset

Osayleiskaavan laadinnassa ja kaavan vaikutusten arvioinnissa tukeudutaan seuraaviin, kaavahankkeen aloitusvaiheen jälkeen käynnistettävän ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) yhteydessä laadittaviin selvityksiin:

- Arkeologinen selvitys
- Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys
- Melu- ja välkemallinnus
- Asukaskysely
- Luontotyyppi- ja kasvillisuus selvitys
- Ekologiset yhteydet selvitys
- Liito-oravaselvitys
- Viitasammakkoselvitys
- Lepakkoselvitys
- Lumijälkilaskenta
- Päiväpetolintuselvitys
- Metsäkanalintujen soidinpaikkaselvitys
- Pöllöselvitys
- Pesimälinnustoselvitys
- Linnuston muutonseuranta

Osayleiskaavan laadinnassa voidaan hyödyntää soveltuvilta osin seuraavia muita selvityksiä ja tausta-aineistoja:

- Metsäkeskuksen avoin metsä- ja luontotieto
- Maakuntakaavoituksen yhteydessä laadittu tausta- ja selvitysaineisto
- Ympäristöministeriön tuulivoimarakentamista koskien erikseen laatima ohjeistus

6 Keskeiset työvaiheet ja tavoiteaikataulu

Seuraavassa on käyty läpi kaavahankkeen keskeiset työvaiheet ja tavoiteaikataulu, sekä osallisten vaikuttamismahdollisuudet kaavahankkeen eri vaiheissa. Tavoiteaikataulu tarkentuu hankkeen aikana. Kaavahankkeen tavoiteaikataulu pyritään yhteensovittamaan hankkeeseen liittyvän YVA-menettelyn kanssa.

6.1 Aloitusvaihe (05-11/2025)

- Kunnanhallitus päätti hyväksyä Elements Finland Oy:n tekemän kaavoitusaloitteen 12.05.2025 (§ 109).
- Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu (AKL 66 §, MRA 18 §) järjestettiin 01.09.2025.
- Toholammin kunnanhallitus päättää osayleiskaavan vireilletulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamisesta.
- Viranomaisilta pyydetään lausunnot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetetaan nähtäville syksyllä 2025, jolloin osallisilla on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun ja jättää kirjallinen mielipiteensä. Mielipiteet ja lausunnot toimitetaan sähköpostitse osoitteeseen toholammin.kunta@toholampi.fi tai postitse osoitteeseen Toholammin kunta, Lampintie 5, 69300 Toholampi.
- Järjestetään tiedotus- ja keskustelutilaisuus osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläolon aikana.

6.2 Valmisteluvaihe (12/2025-12/2026)

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatuun palautteeseen laaditaan perustellut vastineet. Saatu palaute huomioidaan kaavan valmistelussa.
- Valmistellaan kaavaluonnos ja muu valmisteluaineisto. Valmistelussa hyödynnetään YVA-menettelyn aikana laadittuja selvityksiä ja ympäristövaikutusten arviointia.
- Toholammin kunnanhallitus päättää valmisteluvaiheen nähtävilläpanosta.
- Asetetaan valmisteluvaiheen aineisto nähtäville vähintään 30 vuorokauden ajaksi, jolloin osallisilla on mahdollisuus toimittaa kirjallinen mielipiteensä hankkeesta.
- Valmisteluvaiheen aineistoista pyydetään lausunnot viranomaisilta.
- Valmisteluvaiheen nähtävilläoloaikana järjestetään yleisötilaisuus.

6.3 Ehdotusvaihe (01-09/2027)

- Yhteysviranomainen antaa perustellun päätelmän YVA-selostuksesta.
- Valmisteluvaiheessa saatuun palautteeseen laaditaan perustellut vastineet. Saatu palaute huomioidaan kaavaehdotuksen valmistelussa. Kaavaehdotus, saatu palaute ja vastineet käsitellään kunnanhallituksessa.
- Kaavaehdotus asetetaan nähtäville vähintään 30 vuorokauden ajaksi. Nähtäville asettamisesta päättää kunnanhallitus. Nähtäville asettamisesta tiedotetaan paikallislehdessä ja kunnan internet-sivuilla. Osalliset voivat esittää kaavaehdotuksesta muistutuksia. Kaavaehdotuksesta pyydetään tarvittavat lausunnot.
- Järjestetään tarvittaessa 2. viranomaisneuvottelu tai työneuvotteluita.

6.4 Hyväksyminen (10-12/2027)

- Ehdotusvaiheessa saatuun palautteeseen laaditaan perustellut vastineet.
- Mikäli merkittäviä muutostarpeita ei ilmene, kaava etenee hyväksymiskäsittelyyn.
- Kunnanvaltuusto päättää kaavaehdotuksen hyväksymisestä kunnanhallituksen esityksestä.
- Osayleiskaavan hyväksymispäätöksestä tiedotetaan (AKL 67 § ja MRA 94 §).
- Kaavan hyväksymispäätöksestä on 30 vuorokauden ajan mahdollista tehdä valitus hallinto-oikeuteen.

6.5 Kaavan voimaantulo

- Kaava kuulutetaan voimaan (MRA 93 §), kun kunnanvaltuuston hyväksymispäätös on lainvoimainen. Kuulutus julkaistaan paikallislehdessä sekä kunnan internet-sivuilla.

7 Yhteystiedot

Kaavoituksesta vastaavat:

Toholammin kunta

Mikko Polet
tekninen johtaja
mikko.polet@toholampi.fi
p. +358 40 150 5302

Minna Vesisenaho
kaavoituspäällikkö
minna.vesisenaho@plandea.fi
p. +358 50 537 4491

Palaute kuulemisten yhteydessä:

Palautteen voi lähettää joko sähköpostitse osoitteeseen toholammin.kunta@toholampi.fi tai postitse posti-osoitteeseen Toholammin kunta, Lampintie 5, 69300 Toholampi.

Kuulutukset julkaistaan:

Keskipohjanmaa-lehdessä, sekä Toholammin kunnan internet-sivuilla www.toholampi.fi

Nähtäville asettamisten yhteydessä kaavan aineistoihin voi tutustua:

Toholammin kunnan verkkosivuilla osoitteessa <http://www.toholampi.fi>. sekä Toholammin kunnantalolla osoitteessa Lampintie 5, 69300 Toholampi.

Kaavaa laativa konsultti

Sweco Finland Oy

Timo Rysä
kaavan laatija, projektipäällikön varahenkilö, arkkitehti YKS-530
timo.rysa@sweco.fi
p. +358 40 593 9917

Kimmo Kymäläinen
projektipäällikkö, YKS-738
kimmo.kymalainen@sweco.fi
p. +358 40 154 6034

Maria Kirveslahti
suunnittelija, YKS-732
maria.kirveslahti@sweco.fi
p. +358 50 316 0064

Hankkeesta vastaava

Elements Suomi Oy

Elina Huhtinen
projektipäällikkö
elina.huhtinen@elements.green
p. +358 44 901 7707

Jakov Chavez-Vega
hankekehityspäällikkö, projektipäällikön varahenkilö
jakov.chavez-vega@elements.green
p. +358 41 311 4148